

Sauszemes transportlīdzekļu apdrošināšanas noteikumi

Nr. TMH-20231

II līmenis

Spēkā no 2023. gada 21. septembra

Šos II līmeņa noteikumus piemēro tikai kopā ar I līmeņa noteikumiem.

Saturs

1.	Noteikumos lietotie termini	3
2.	Apdrošinātie riski un apdrošināšanas aizsardzība	4
3.	Izņēmumi	4
4.	Apdrošinājuma summa, īpašnieka maiņa	6
5.	Rīcība, iestājoties apdrošinātajam riskam	7
6.	Zaudējumu atlīdzināšana	8
7.	Pienākumi un drošības prasības	11

1. Noteikumos lietotie termini

1.1. Transportlīdzeklis – Apdrošināšanas polisē norādītais Apdrošināšanas objekts – transportlīdzeklis un tā aprīkojums, ko transportlīdzekļa ražotājs vai tā oficiālais pārstāvis (dīleris) ir iebūvējis vai uzstādījis transportlīdzeklim pirms tās pirmreizējās reģistrācijas, kā arī transportlīdzekļa Papildu aprīkojums saskaņā ar šo noteikumu 1.3. punktu un atbilstoši šo noteikumu 6.3. punkta nosacījumiem par Papildu aprīkojuma norādīšanu Apdrošināšanas polisē vai Apdrošināšanas pieteikumā. Nav apdrošināts un par apdrošināšanas objektu nav uzskatāms transportlīdzeklis, kas ir iznomāts (izņemot, ja noslēgts lizinga līgums ar vismaz 2 gadu termiņu), tiek izmantots bīstamu kravu pārvadāšanai vai tiek izmantots kā jebkura veida taksometrs, mācību, operatīvais, sporta, sabiedriskais vai koplietošanas transportlīdzeklis, izņemot ja šāds izmantošanas veids īpaši norādīts Apdrošināšanas polisē.

1.2. Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs –

Transportlīdzekļa īpašnieks, turētājs vai persona, kura uz tiesiska pamata, tajā skaitā pilnvaras, darba tiesisko attiecību, nomas, patapinājuma līguma vai cita tiesiska pamata, lieto Transportlīdzekli ceļu satiksmē.

1.3. Papildu aprīkojums – stacionāri iebūvētas iekārtas un sistēmas, tajā skaitā audioiekārtas, vieglmetāla diski virsbūves elementi u.tml., kas Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī uzstādīti Transportlīdzeklim un ko Transportlīdzekļa ražotājs vai tā oficiālais pārstāvis (dīleris) nav iebūvējis vai uzstādījis Transportlīdzeklim pirms tās pirmreizējās reģistrācijas. Papildu aprīkojums ir arī: uzlādes kabelis, ja elektroenerģija tiek izmantota kā Transportlīdzekļa dzinējspēks; Transportlīdzeklim uzlīmētas reklāmas uzlīmes, kas attiecas uz Apdrošinātā vai Labuma guvēja saimniecisko darbību; Transportlīdzekli esošs bērnu sēdekļītis; Transportlīdzeklim uzstādīts velosipēda turētājs; rezerves diski un / vai riepas, kas atrodas Transportlīdzekļa aizslēgtā bagāžas nodalījumā vai uzglabātas aizslēgtā telpā; vieglā piekabe ar pilnu masu līdz 750 kg, ja piekabe un Transportlīdzekļa īpašnieks vai turētājs ir viena un tā pati persona. Papildu aprīkojums nav: virsbūves vai stiklojuma līmplēve; uzlīmes, kas neattiecas uz Apdrošinātā vai Labuma guvēja saimniecisko darbību; aerogrāfiskie zīmējumi; videoreģistratori; antiradaru u.tml. iekārtas; Transportlīdzekļa rezerves daļas; aprīkojums, kas izmantojams sporta sacensībās; aprīkojums, kas palielina Transportlīdzekļa jaudu; piederumi un iekārtas, kas var tikt izmantotas un pielietotas arī neatkarīgi no Transportlīdzekļa, tajā skaitā stacionāri neiebūvēta audio tehnika, navigācijas iekārtas; Transportlīdzekļa ražotāja neuzstādīts dekoratīvais, toņmaiņas, keramiskais vai cits speciālais vai papildu krāsojums, pārklājums vai marķējums; Transportlīdzekļa aprīkojums, kas uzstādīts, neievērojot ražotāja noteiktās transportlīdzekļa eksploatācijas prasības, drošības normas vai normatīvo aktu prasības, vai kura lietošana vai izmantošana nav likumīgi atļauta.

1.4. Pretaizdzīšanas sistēma – mehāniska vai elektroniska ierīce, piemēram, signalizācija, imobilaizers, radiolokācijas vai GPS koordinātu noteikšanas sistēma u.tml., kuras mērķis ir novērst vai aizkavēt Transportlīdzekļa prettiesisku aizbraukšanu, iekļūšanu Transportlīdzeklī, tā apzaigšanu, vai brīdināt par

šādām darbībām ar skaņas signālu, vai kas ļauj attālināti noteikt Transportlīdzekļa atrašanās vietu.

1.5. Atslēgas – Transportlīdzekļa aizdedzes atslēgas, elektroniskās atslēgas vai cita veida ierīces, kas nodrošina Transportlīdzekļa durvju atvēršanu, tā vadības sistēmu aktivēšanu un motora iedarbināšanu.

1.6. Bojāeja – Transportlīdzekļa stāvoklis pēc Apdrošināšanas gadījuma, ja Apdrošināšanas sabiedrība atzinusi Transportlīdzekļa remontu par tehniski neiespējamu vai ekonomiski nepamatotu, kā arī visos gadījumos, kad saskaņā ar šiem noteikumiem noteiktie Transportlīdzekļa remonta izdevumi pārsniedz 2/3 no Transportlīdzekļa Tirgus vērtības dienā, kad noticis Apdrošināšanas gadījums.

1.7. Tirgus vērtība – naudas summa, par kādu var iegādāties attiecīgās markas, modeļa, izlaides gada un komplektācijas Transportlīdzekli tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās. Nosakot Transportlīdzekļa Tirgus vērtību, tiek ņemts vērā arī tā pielietošanas veids, nobraukums un citi Transportlīdzekļa vērtību palielinoši vai samazinoši faktori. Tirgus vērtības noteikšanai var tikt izmantota arī Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja apstiprinātā Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodika.

1.8. Zādzība/Laupīšana – Transportlīdzekļa prettiesiska aizbraukšana, tajā skaitā, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu.

1.9. Vandalisms – fiziskas personas darbība, kuras mērķis ir Transportlīdzekļa tiša bojāšana vai iznīcināšana, tajā skaitā jebkuru stacionāri iebūvētu vai uzstādītu Transportlīdzekļa daļu zādzība.

1.10. Ceļu satiksmes noteikumi – normatīvo aktu kopums, kas regulē ceļu satiksmi un transportlīdzekļu īpašnieku, turētāju, vadītāju un tiesīgo lietotāju tiesības un pienākumus Latvijas Republikā vai citā valstī, ja Transportlīdzeklis Teritoriālā seguma ietvaros tiek izmantots citā valstī.

1.11. OCTA likums – Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likums vai cits likums, kas aizstāj to nākotnē.

1.12. Eiropa – Latvija, Lietuva, Igaunija, Albānija, Austrija, Andora, Beļģija, Bosnija un Hercegovina, Bulgārija, Čehija, Dānija, Francija, Grieķija, Horvātija, Itālija, Īrija, Islande, Lielbritānijas un Ziemeļrijas Apvienotā Karaliste, Lihtenšteina, Luksemburga, Malta, Melnkalne, Monako, Nīderlande, Norvēģija, Polija, Portugāle, Rumānija, Spānija, Somija, Slovākija, Slovēnija, Serbija, tajā skaitā Kosova, Sanmarīno, Šveice, Ungārija, Vācija, Vatikāns, Ziemeļmaķedonija, Zviedrija.

1.13. NVS valstis – Neatkarīgo Valstu Sadraudzības valstis vai to teritorijas daļas līdz 50° austrumu garuma meridiānam: Armēnija, Azerbaidžāna, Baltkrievija, Gruzija, Krievija, Moldova, Ukraina.

2. Apdrošinātie riski un apdrošināšanas aizsardzība

Apdrošināšanas sabiedrība, ievērojot šajos noteikumos noteikto zaudējumu novērtēšanas metodi, atlīdzina šajos noteikumos noteiktos tiešos zaudējumus Transportlīdzekļa pēkšņu un neparedzētu bojājumu gadījumā, kas radušies no Apdrošinātā vai Transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja gribas neatkarīga notikuma – ārēja spēka iedarbības, Zādzības/Laupīšanas vai Vandalisma – rezultātā, izņemot, ja zaudējumi vai bojājumi Apdrošināšanas polisē vai apdrošināšanas noteikumos minēti kā izņēmumi.

Piemēram, Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina zaudējumus, ja Transportlīdzekļa bojājumi radušies:

- ceļu satiksmes negadījuma rezultātā;
- saduroties ar dzīvnieku vai šķērslī;

- Transportlīdzeklim apgāzoties, nobraucot no ceļa, iebraucot bedrē, kanalizācijas lūkā, vai saistībā ar ceļa nogrūvumu;
- tā transportēšanas laikā, tajā skaitā transportējot ar ūdens transportu;
- neparedzēta, ārēja spēka, tajā skaitā krītoša koka, lāsteku u.c. priekšmetu, iedarbības rezultātā;
- sniega vai zemes nogrūvuma, vētras, plūdu rezultātā;
- saplīstot stiklojumam;
- Zādzības/Laupīšanas vai Vandalisma rezultātā;
- ugunsgrēka, eksplozijas, sprādziena, dūmu, sodrēju vai ugunsgrēka dzēšanas rezultātā.

3. Izņēmumi

Neatkarīgi no vienlaikus vai jebkurā citā secībā notiekošiem citiem cēloņiem vai notikumiem un neatkarīgi no apdrošinātajiem riskiem, par Apdrošināšanas gadījumu nav uzskatāmi zaudējumi vai bojājumi, kas radušies šo noteikumu 3.1. – 3.7. punktā un Vispārīgajos apdrošināšanas noteikumos (I līmenis) norādīto cēloņu vai notikumu dēļ. Izņēmumu virsraksti ir norādīti tikai pārskatāmības labad, un tie nav ņemami vērā, interpretējot šos noteikumus.

3.1. NOLIETOJUMS, NODILUMS, NOKRIŠŅI, SALŪŠANA. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, ja:

3.1.1. tie radušies nodiluma, nolietojuma, materiāla noguruma (piemēram, Transportlīdzekļa disku noguruma plaisas, atspēru bojājumi), mitruma, pūšanas, pelējuma, sēnītes, sliktā aromāta, korozijas, saplaisāšanas sala dēļ un tamlīdzīgu pakāpenisku procesu rezultātā;

3.1.2. tie radušies Transportlīdzeklī vai tā daļās (salonā, dzinējā, transmisijā, ātrumkārbā, elektronikas detaļās u.tml.) iekļūstot nokrišņiem, **tomēr zaudējumi tiek atlīdzināti, ja nokrišņu iekļūšana Transportlīdzeklī radusies tādu Transportlīdzekļa ārēju bojājumu dēļ, kas saskaņā ar šiem noteikumiem ir uzskatāms par Apdrošināšanas gadījumu;**

3.1.3. tie radušies Transportlīdzekļa lukturu, stiklojuma, virsbūves krāsas, lakas, pārklājuma sīku bojājumu, iesitumu, skrāpējumu, tajā skaitā abrazīvu skrāpējumu, rezultātā (piemēram, smilšu vai sīku akmentiņu radīti skrāpējumi, matēti laukumi vai sīki punktoti iesitumi);

3.1.4. tos izraisa vai tie saistīti ar Transportlīdzekļa daļu (dzinēja, transmisijas, ātrumkārbas, elektronikas u.tml.) bojājumiem (salūšanu), ja šādi bojājumi nav radušies

pēkšņa ārēja spēka iedarbības rezultātā, **tomēr, ja Transportlīdzekļa elektriskā aprīkojuma īssavienojuma radītu liesmu, dūmu vai kvēpu rezultātā tiek bojātas arī citas Transportlīdzekļa daļas, tad tiek atlīdzināti šo citu daļu bojājumi, bet netiek atlīdzināti paša ģeneratora, elektromotora, akumulatora, vadu vai cita elektriskā aprīkojuma, kas izraisīja īssavienojumu vai aizdegšanos, bojājumi.**

3.2. RAŽOTĀJA VAI REMONTA UZŅĒMUMA KĻŪDA. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, ja tos izraisa vai tie saistīti ar Transportlīdzekļa, tā konstrukcijas, detaļu vai aprīkojuma nekvalitatīvu izgatavošanu, uzstādīšanu vai ražotāja, pārdevēja vai remonta uzņēmuma kļūdu (piemēram, nekvalitatīvu krāsojumu, lakoju), vai izgatavošanas materiāla, vielas vai detaļu neatbilstību (piemēram, nekvalitatīvas uzstādīšanas vai detaļu neatbilstības rezultātā radušās Transportlīdzekļa lukturu plaisas)..

3.3. TRANSPORTLĪDZEKĻA UZLABOJUMI, VĒRTĪBAS SAMAZINĀŠANĀS UN CITAS IZMAKSAS. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina:

3.3.1. izdevumus par degvielu, gāzi vai elektroenerģiju, izdevumus par virsstundu darbu, ātrāku rezerves daļu piegādi, remontdarbu ātrāku pabeigšanu;

3.3.2. izdevumus par Atslēgu un Pretaizdzīšanas sistēmu vadības ierīču (tāl vadības pults, imobilaizers u.tml.) nomaiņu un pārprogrammēšanu, **ja vien Apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi;**

3.3.3. izdevumus, kas radušies nepiemērotas degvielas iepildīšanas dēļ, **ja vien Apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi;**

3.3.4. Transportlīdzekļa vērtības samazināšanos, piemēram, kas radusies remonta dēļ vai Transportlīdzekļa ekspluatācijas īpašību pasliktināšanās vai Transportlīdzekļa kvalitātes zuduma rezultātā;

3.3.5. izmaksas saistībā ar to, ka nebija iespējams lietot Transportlīdzekli Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās rezultātā, **ja vien Apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi;**

3.3.6. tādu Transportlīdzekļa daļu vai aprīkojuma nomaiņu, kas var uzlabot Transportlīdzekļa tehnisko stāvokli, salīdzinot ar to, kāds tas bija pirms Apdrošināšanas gadījuma;

3.3.7. tādu Transportlīdzekļa daļu, kas nenovēršami nolietojušās, sarūsējušās vai nodilušās, nomainītu, krāsošanu, polsterēšanu vai citu darbu veikšanu, kā rezultātā Transportlīdzekļa vispārējais stāvoklis uzlabojas salīdzinājumā ar tā stāvokli pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.

3.4. TRANSPORTLĪDZEKĻA NEATBILSTOŠA EKSPLUATĀCIJA. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, ja tos izraisa vai tie saistīti ar:

3.4.1. Transportlīdzekļa vai Papildu aprīkojuma neatbilstošu uzturēšanu, pazušanu, nozaudēšanu, lietošanu neatbilstoši to parastajām funkcijām vai ekspluatāciju neatbilstoši Transportlīdzekļa vai Papildu aprīkojuma ražotāja prasībām;

3.4.2. Transportlīdzekļa dzinēja bojājumiem, tajā skaitā tādiem, kas radušies vienlaikus vai secīgi pēc Transportlīdzekļa kartera bojājuma, izņemot, ja dzinējs bojāts ārēji un šāds bojājums radies pēkšņa ārēja spēka iedarbības rezultātā;

3.4.3. Transportlīdzeklī nepienācīgi uzstādītiem (nostiprinātiem) riteņiem;

3.4.4. Transportlīdzekļa iebraukšanu, ierīpošanu, atrašanos ūdenī vai ūdenstilpnē, **tomēr bojājumi tiek atlīdzināti, ievērojot šo noteikumu 6.5. punktu, vai ja Transportlīdzeklis ceļu satiksmes negadījuma rezultātā, nobraucot no koplietošanas ceļa, iebraucis ūdenstilpnē;**

3.4.5. Transportlīdzekļa iebraukšanu un vadīšanu pa ceļu, kas slēgts satiksmei, vai teritoriju, kur nav atļauta braukšana vai kas nav paredzēta braukšanai, **izņemot, ja braukšana attiecīgajā apvidū ir pieļaujama saskaņā ar Transportlīdzekļa lietošanas rokasgrāmatu un tā konstrukciju;**

3.4.6. nenostiprinātu vai nepareizi nostiprinātu piekabi, jebkāda veida nenostiprinātu vai nepareizi nostiprinātu kravu vai priekšmetiem, kas atradās Transportlīdzeklī, uz tā vai tam pievienotā piekabē;

3.4.7. bojājumiem, kurus Transportlīdzeklī nodarījuši ar Transportlīdzekļa konstrukcijā paredzētām drošības jostām nepiesprādzēts vadītājs vai pasažieri.

3.5. CEĻU SATIKSMES NOTEIKUMU PĀRKĀPUMS. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, ja:

3.5.1. Transportlīdzekļa vadītājs vadījis vai mācījies vadīt Transportlīdzekli citai personai, esot alkohola, narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaidā, pārsniedzot Ceļu satiksmes noteikumos noteiktās normas, vai pēc tādu medikamentu lietošanas, kas samazina vadītāja reakcijas ātrumu un uzmanību, un par to ir attiecīga norāde medikamenta lietošanas instrukcijā;

3.5.2. Transportlīdzekļa vadītājs patvaļīgi pametis ceļu satiksmes negadījuma vietu vai lietojis alkoholu, narkotiskās vai citas apreibinošas vielas pirms alkohola, narkotisko un citu apreibinošo vielu ietekmes konstatējošās pārbaudes veikšanas, vai ja Transportlīdzekļa vadītājs atteicies no šādas pārbaudes;

3.5.3. Transportlīdzekļa vadītājs vadījis Transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kuras atļauj vadīt attiecīgās kategorijas Transportlīdzekli, vai attiecībā uz Transportlīdzekļa vadītāju bija stājies spēkā transportlīdzekļu vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegums;

3.5.4. Transportlīdzeklis vadīts, neievērojot Ceļu satiksmes noteikumus, kas aizliedz braukt ar Transportlīdzekli, tajā skaitā neievērojot noteikumus par atpūtas laiku;

3.5.5. Transportlīdzeklis vadīts, kad tas nav bijis aprīkots ar tahogrāfu, ja Transportlīdzeklis saskaņā ar normatīvo aktu prasībām bija ar tādu jāaprīko, vai ja reģistrācijas diagrammā (tahogrammā) ierakstītie dati, tahogrāfā vai vadītāja kartē saglabātie dati nav nolasāmi par pēdējām 48 h pirms negadījuma, vai tie ir falsificēti vai iznīcināti, vai ja vadītāja karte ir bijusi anulēta, apturēta vai kartei beidzies derīguma termiņš;

3.5.6. Transportlīdzeklis vadīts, kad tas nav bijis aprīkots ar Ceļu satiksmes noteikumiem atbilstošām riepām;

3.5.7. Transportlīdzeklis vadīts, kad Transportlīdzeklī nav veikta valsts tehniskā apskate un tam ir cēlonisks sakars ar izraisītajiem zaudējumiem vai bojājumiem;

3.5.8. Transportlīdzeklis izmantots jebkāda veida sacensībās, treniņos, izmēģinājumos, ātruma, izturības braucienos, spēju salīdzināšanas vai testēšanas braucienos, drifta braucienos, u.tml. braucienos, neatkarīgi no ceļa vai teritorijas, kur brauciens veikts, vai Transportlīdzeklis vadīts veidā, kas atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumiem uzskatāms par agresīvu braukšanu.

3.6. NOZIEDZĪGA DARBĪBA. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, ja:

3.6.1. Zādzība/Laupīšana vai Vandalisms noticis brīdī, kad Transportlīdzeklis ir bijis atstāts ar atvērtiem logiem un tam ir cēlonisks sakars ar izraisītajiem zaudējumiem vai bojājumiem, vai Transportlīdzekļa Pretaizdzīšanas sistēmas nav bijušas darba kārtībā vai tās nav bijušas ieslēgtas, vai Transportlīdzeklis nav bijis aprīkots ar Apdrošināšanas polisē norādītajām vai Apdrošināšanas pieteikumā norādītajām Pretaizdzīšanas sistēmām;

3.6.2. tie radušies Zādzības/Laupīšanas vai Vandalisma rezultātā, ko veicis vai tā veikšanā ir bijis iesaistīts Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais, Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs, Labuma guvējs vai cita persona viņu uzdevumā;

3.6.3. tos izraisa Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais, Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs, Labuma guvējs, izmantojot Transportlīdzekli noziedzīga nodarījuma realizēšanā;

3.6.4. tie iestājušies krāpšanas, piesavināšanās vai izspiešanas rezultātā, vai Transportlīdzeklis, Atslēgas, Pretaizdzīšanas sistēmu vadības ierīces (tālvadības pults, imobilaizers u.tml.) vai reģistrācijas apliecība iedota personai, kas Transportlīdzekli neatgriež Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam;

3.6.5. tie radušies Transportlīdzekļa individuālās valsts reģistrācijas numura zīmes zādzības, laupīšanas, Vandalisma vai tās bojājumu dēļ;

3.6.6. tie radušies Transportlīdzekļa piekabes, kuras pilna masa nepārsniedz 750 kg, zādzības dēļ, ja tā nav bijusi sakabē ar vilcējtransportlīdzekli vai atstāta ārpus nožogotas un aizslēgtas teritorijas;

3.6.7. tie radušies apdrošinātās Transportlīdzekļa piekabes, kuras pilna masa pārsniedz 750 kg, zādzības dēļ, ja tā nav bijusi sakabē ar vilcējtransportlīdzekli vai nav atradusies pa perimetru konstruktīvi noslēgtā, fiziski apsargājamā teritorijā, kurai ir kontrolēta iebraukšana/izbraukšana 24 stundas diennaktī;

3.6.8. Apdrošinātais, Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs pēc Transportlīdzekļa zādzības nevar uzrādīt Apdrošināšanas sabiedrībai darba kārtībā esošas Transportlīdzekļa Pretaizdzīšanas sistēmu vadības ierīces (tālvadības pultis, imobilaizeri u.tml.) un Atslēgas tādā skaitā, kāds norādīts

Apdrošināšanas pieteikumā un/vai Apdrošināšanas polisē, vai, ja Apdrošināšanas pieteikumā un Apdrošināšanas polisē šādas ziņas nav norādītas – skaitā, kas atbilst Transportlīdzekļa ražotāja datiem, **tomēr zaudējumi tiek atlīdzināti, ja Transportlīdzekļa Pretaizdzīšanas sistēmu vadības ierīces (tālvadības pults, imobilaizers u.tml.) un Atslēgas ir nozagtas no mājas vai dzīvokļa nepārprotamas zādzības ar ielaušanos rezultātā un Transportlīdzekļa zādzība notikusi nekavējoties pēc Pretaizdzīšanas sistēmu vadības ierīču un Atslēgu zādzības.**

3.7. PIENĀKUMU UN DROŠĪBAS NOTEIKUMU NEIEVĒROŠANA. Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, ja::

3.7.1. Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs nav ievērojis šo noteikumu 7.1. punktā noteiktos pienākumus un drošības noteikumus;

3.7.2. bojājumus Transportlīdzekļa salonam nodarījis Apdrošinātais, Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs vai to ģimenes loceklis, vai ar tiem vienā māsaimniecībā dzīvojoša persona;

3.7.3. bojājumus Transportlīdzekļa salonam nodarījis dzīvnieks, **tomēr bojājumi tiek atlīdzināti, ja notikusi sadursme ar dzīvnieku;**

3.7.4. Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs neizpilda šo noteikumu 5.2. punktā "Pienākums paziņot attiecīgajam dienestam" noteiktos pienākumus;

3.7.5. Transportlīdzeklis ir iznomāts, tiek izmantots bīstamu kravu pārvadāšanai vai tiek izmantots kā jebkura veida taksometrs, mācību, operatīvais, sporta, sabiedriskais vai koplietošanas transportlīdzeklis, izņemot ja šāds izmantošanas veids īpaši norādīts Apdrošināšanas polisē;

3.7.6. 6 mēnešu laikā pēc Apdrošināšanas atlīdzības pieteikuma iesniegšanas, rīkojoties ar jaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ, Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais vai to pilnvarotā persona nav iesniegusi Apdrošināšanas sabiedrības rakstiski pieprasītos, tā rīcībā esošos dokumentus, kas atļautu pārlicināties par Apdrošinātā riska iestāšanos un zaudējumu apmēru;

3.7.7. ir uzsākts Transportlīdzekļa remonts pirms ir veikta Transportlīdzekļa apskate saskaņā ar šo noteikumu 5.7. punktu.

4. Apdrošinājuma summa, īpašnieka maiņa

4.1. Apdrošinājuma summu Transportlīdzeklim nosaka Apdrošinājumaņēmējs Apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī. Apdrošinājuma summa var tikt noteikta arī kā Transportlīdzekļa tirgus vērtība.

4.2. Ja Transportlīdzekļa vērtība apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī neatbilst Apdrošināšanas polisē norādītajai Apdrošinājuma summai, tad, iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, Apdrošināšanas sabiedrība piemēro tālāk minētos virsapdrošināšanas un zemapdrošināšanas principus.

4.3. Pretēji Vispārīgajos apdrošināšanas noteikumos (I līmenis) norādītajam:

4.3.1. par virsapdrošināšanu tiek uzskatīts gadījums, kad Apdrošinājuma summa pārsniedz Transportlīdzekļa Tirdzības vērtību Apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī. Ja Transportlīdzeklis apdrošināts virs tā Tirdzības vērtības, Apdrošināšanas sabiedrība izmaksā Apdrošināšanas atlīdzību, kas nepārsniedz atlīdzināmo zaudējumu summu;

4.3.2. par zemapdrošināšanu tiek uzskatīts gadījums, kad Apdrošinājuma summa ir mazāka par Transportlīdzekļa Tirdzības vērtību Apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī.

Ja Transportlīdzeklis apdrošināts zem tā Tirdzības vērtības, aprēķinot Apdrošināšanas atlīdzību, atlīdzināmo zaudējumu summa tiek samazināta, izmantojot koeficientu, kas norāda proporciju starp Apdrošinājuma summu un Transportlīdzekļa Tirdzības vērtību Apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī.

4.4. Pretēji Vispārīgajos apdrošināšanas noteikumos (I līmenis) norādītajam Apdrošināšanas līgums spēku nezaudē, ja līzings gadījumā Transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā norādītais Transportlīdzekļa turētājs kļūst par Transportlīdzekļa īpašnieku.

5. Rīcība, iestājoties apdrošinātajam riskam

5.1. **NEGADĪJUMA FOTOFIKSĀCIJA.** Iestājoties Apdrošinātajam riskam, Apdrošinātā un Transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja pienākums ir iespēju robežās veikt negadījuma vietas, Transportlīdzekļa un iestājušos seku fotofiksāciju.

5.2. **PIENĀKUMS PAZIŅOT ATTIECĪGAJAM DIENESTAM.** Apdrošinātā un Transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja pienākums, iestājoties Apdrošinātajam riskam, ir neatstāt negadījuma vietu un nekavējoties paziņot:

5.2.1. policijai, ja:

[a] noticis **ceļu satiksmes negadījums un saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumiem ir jāziņo policijai;**

[b] noticis **ceļu satiksmes negadījums**, kurā nav iesaistīti citi transportlīdzekļi, bet ir **cietis Transportlīdzekļa vadītājs vai pasažieri**, vai ir nodarīti zaudējumi trešajai personai, vai Transportlīdzekļa bojājumi ir tādi vai tā novietojums pēc negadījuma ir tāds, ka **nepieciešama Transportlīdzekļa transportēšana vai palīdzība Transportlīdzekļa novietošanai atpakaļ uz ceļa**, piemēram, nepieciešami autoevakuatora pakalpojumi;

[c] notikusi Transportlīdzekļa **Zādzība/Laupīšana**, vai **Vandalisms** (sniedzot policijai informāciju par nozagtajām vai bojātajām Transportlīdzekļa daļām vai Papildu aprīkojumu);

[d] bojājumi radušies **cita ārēja neparedzēta spēka iedarbības rezultātā** un tas ir **noticis trešās personas darbības vai bezdarbības dēļ**, piemēram, uz Transportlīdzekļa uzkritis sniegš/ledus no ēkas jumta vai Transportlīdzeklis bojāts ar krāsu no būvobjekta. Pēc paziņošanas policijai Apdrošinātā vai Transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja pienākums, pēc iespējas, par to paziņot arī zaudējumu nodarījušajai, atbildīgajai personai, piemēram, būvobjekta apsaimniekotājam, namu apsaimniekotājam vai darbu veicējam;

[e] ir izsists **Transportlīdzekļa sānu vai aizmugurējais stikls;**

5.2.2. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam un policijai – Transportlīdzekļa degšanas gadījumā;

5.2.3. ārvalsts kompetentai iestādei atbilstoši attiecīgās ārvalsts normatīvajos aktos noteiktajam, ja Apdrošinātais risks iestāties ārpus Latvijas Republikas teritorijas.

5.3. Apdrošinātajam un Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam, iestājoties Apdrošinātajam riskam, ir tiesības neziņot attiecīgajam dienestam:

[a] ja noticis ceļu satiksmes negadījums un, ievērojot Ceļu satiksmes noteikumus, noformēts **saskaņotais paziņojums;**

[b] **Transportlīdzekļa priekšējā vāģa bojājumu** gadījumā, ja tā ir vienīgā Transportlīdzekļa bojātā detaļa;

[c] **cita ārēja neparedzēta spēka** izraisītu bojājumu gadījumos, kuru cēlonis vai iestāšanās iespējamība **nav atkarīga no citu trešo personu darbības vai bezdarbības**, piemēram, koku uzkrāšana, zemes nogrūvumi, vētra, plūdi, krusa u.tml.

5.4. Apdrošinātajam un Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam Transportlīdzekļa Zādzības/Laupīšanas, Vandalisma gadījumā ir pienākums aizstāvēt savas kā cietušā un Apdrošināšanas sabiedrības intereses, tajā skaitā, bet ne tikai, pieprasot policijai ierosināt kriminālprocesu, palīdzot noskaidrot iespējamās vainīgās (atbildīgās) personas, negadījuma liecinieku vārdus, adreses un citas ziņas par šīm personām, pēc Apdrošināšanas sabiedrības pieprasījuma pārsūdzēt procesa virzītāja lēmumus kriminālprocesa ietvaros.

5.5. **PIENĀKUMS PAZIŅOT APDROŠINĀŠANAS SABIEDRĪBAI.** Apdrošinātajam un Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam ir pienākums pēc Apdrošinātā riska iestāšanās:

5.5.1. nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, bet ne vēlāk kā **3 darba dienu** laikā no brīža, kad tas kļuva iespējams, paziņot Apdrošināšanas sabiedrībai par Apdrošinātā riska iestāšanos, to piesakot:

[a] elektroniski tīmekļvietnē www.if.lv atlīdzību pieteikšanas sadaļā, vienlaikus pievienojot bojātā Transportlīdzekļa fotogrāfijas; vai

[b] telefoniski, zvanot uz tīmekļvietnē www.if.lv norādīto tālruna numuru, vai citā veidā, kas norādīts šajā tīmekļvietnē;

5.5.2. pēc Apdrošināšanas sabiedrības pirmā pieprasījuma iesniegt rakstiska apdrošināšanas atlīdzības pieteikuma oriģinālu;

5.5.3. Apdrošinātā riska iestāšanās gadījumā ārpus Latvijas Republikas teritorijas, iesniegt pietiekamu informāciju un dokumentus, kas ir saistīti ar Apdrošinātā riska iestāšanās apstākļu noskaidrošanu, tajā skaitā, bet ne tikai negadījuma apstākļu fotofiksāciju, policijas izziņu vai saskaņoto paziņojumu, informāciju par negadījumu izraisījušā transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numuru un tā īpašnieka obligātās civiltiesiskās atbildības (OCTA) apdrošinātāja nosaukumu, adresi un apdrošināšanas polises numuru, kā arī citus dokumentus par negadījuma apstākļiem un tajā iesaistītajiem transportlīdzekļiem.

5.6. ATSLĒGU UN REĢISTRĀCIJAS APLIECĪBAS NODOŠANA. Transportlīdzekļa zādzības vai Bojāejas gadījumā Apdrošinātajam un Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam ir pienākums iesniegt Apdrošināšanas sabiedrībai Transportlīdzekļa reģistrācijas apliecību, tā darba kārtībā esošas Pretaizdzīšanas sistēmu vadības ierīces (tālvadības pultis, imobilaizerus u.tml.) un Atslēgas tādā skaitā, kāds norādīts Apdrošināšanas polisē vai Apdrošināšanas pieteikumā. Ja Apdrošināšanas polisē un Apdrošināšanas pieteikumā to skaits nav norādīts, tad jānodod visas Atslēgas

6. Zaudējumu atlīdzināšana

6.1. Zaudējumu apmērs Transportlīdzekļa bojājumu gadījumā.

6.1.1. Transportlīdzekļa bojājumu gadījumā Apdrošināšanas sabiedrība zaudējumu summu nosaka Transportlīdzekļa remonta izdevumu apmērā tā, lai pēc remonta veikšanas tas būtu līdzvērtīgā stāvoklī kā tieši pirms attiecīgā Apdrošināšanas gadījuma, un ievērojot šādus nosacījumus:

[a] ja Transportlīdzekļa bojāto detaļu remonts ir tehniski iespējams un pēc remonta tās atbilst drošības prasībām, vai ja ražotājs ir paredzējis veikt attiecīgās detaļas remontu vai tās komponentu daļēju nomaiņu, tad tiek veikts tikai bojāto detaļu remonts vai komponentu nomaiņa, bet netiek veikta bojāto detaļu aizstāšana;

[b] ja bojāto detaļu remonts vai komponentu nomaiņa atbilstoši šo noteikumu iepriekšējā punktā noteiktajam nav iespējama, tad tiek veikta bojāto detaļu aizstāšana un, ja

un Pretaizdzīšanas sistēmu vadības ierīces saskaņā ar Transportlīdzekļa ražotāja datiem. Par iepriekš norādīto lietu un dokumentu iesniegšanas faktu tiek parakstīts pieņemšanas – nodošanas akts.

5.7. TRANSPORTLĪDZEKĻA APSKATE. Apdrošinātajam un Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam ir pienākums pēc Apdrošinātā riska iestāšanās:

5.7.1. neveikt izmaiņas Transportlīdzekļa stāvoklī, ja vien ar to netiek radīti turpmāki zaudējumi, un šo nepieciešamību veikt izmaiņas var objektīvi pierādīt (šādā gadījumā pirms jebkādu izmaiņu izdarīšanas ir jāveic Transportlīdzekļa bojājumu fotofiksācija);

5.7.2. nodrošināt Apdrošināšanas sabiedrībai iespēju veikt Transportlīdzekļa apskati un ne vēlāk kā **3 darba dienu** laikā no Apdrošināšanas atlīdzības pieteikuma iesniegšanas dienas informēt Apdrošināšanas sabiedrību par izvēlēto Transportlīdzekļa apskates veidu, kas var būt šāds:

[a] Transportlīdzekļa apskati veic Apdrošināšanas sabiedrības klientu apkalpošanas centrā; vai

[b] Transportlīdzekļa apskati veic Apdrošināšanas sabiedrības norādītā remonta uzņēmumā.

5.8. Līdz Apdrošināšanas sabiedrības lēmuma par Apdrošināšanas atlīdzību pieņemšanai, Apdrošinātajam vai Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam pašam jāsedz visas izmaksas, kas saistītas ar Transportlīdzekļa glābšanu un transportēšanu no negadījuma vietas, un jāiesniedz Apdrošināšanas sabiedrībai Transportlīdzekļa transportēšanas izmaksas apliecināšus dokumentus, kā arī nedrīkst uzsākt Transportlīdzekļa remontu vai utilizāciju bez Apdrošināšanas sabiedrības piekrišanas.

iespējams, Transportlīdzekļa remontam tiek izmantotas rezerves daļas ar līdzvērtīgu kvalitāti, stāvokli, nolietojumu, kāds tas bija pirms negadījuma, un tādas, kas ir derīgas izmantošanai.

6.1.2. Apdrošinātais vai Labuma guvējs izvēlas remonta vai tirdzniecības uzņēmumu un vienojas ar Apdrošināšanas sabiedrību, ka šis uzņēmums veiks Transportlīdzekļa vai Papildu aprīkojuma remontu vai attiecīgo detaļu, Papildu aprīkojuma iegādi, un Apdrošināšanas sabiedrība tās apstiprinātajā apmērā apmaksā izvēlēto uzņēmuma rēķinu. Vienošanās par izvēlēto remonta uzņēmumu apliecina uzņēmumam uzrādītais Transportlīdzeklis un fakts, ka Apdrošināšanas sabiedrība ir saņēmusi un apstiprinājusi remonta aprēķinu (tāmi). Samaksa tiek veikta remonta vai tirdzniecības uzņēmumam.

6.1.3. Apdrošināšanas sabiedrība akceptē, ka remontu veic Transportlīdzekļa ražotāja oficiālais pārstāvis (dīleris) Latvijas

Republikā, ja Apdrošināšanas gadījums noticis pirmo 3 gadu laikā pēc Transportlīdzekļa pirmreizējās reģistrācijas vai citā termiņā, ja šāds garāks termiņš norādīts Apdrošināšanas polisē.

6.1.4. Ja vienošanās ar Apdrošināto vai Labuma guvēju par remonta uzņēmuma izmantošanu nav panākta, tad Apdrošināšanas sabiedrība zaudējumu summu nosaka saskaņā ar Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja apstiprināto Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodiku, un Apdrošināšanas atlīdzību izmaksā, veicot naudas pārskaitījumu uz Apdrošinātā vai Labuma guvēja norēķinu kontu kredītiestādē.

6.1.5. Ja negadījums ir noticis ārpus Latvijas Republikas un ir radušies bojājumi, kuru dēļ Transportlīdzeklis nevar vai tam aizliegts braukt, tad ir pieļaujams negadījuma valstī veikt minimālo nepieciešamo remontu (iepriekš saskaņojot ar Apdrošināšanas sabiedrību, ja paredzamo zaudējumu apmērs ir 2000,- EUR vai lielāks), lai atgrieztos Latvijas Republikā. Ja ārpus Latvijas Republikas teritorijas tiek veikts Transportlīdzekļa citu bojājumu remonts, tad šādi zaudējumi vai bojājumi tiek atlīdzināti tādā apmērā, kas atbilst Latvijas Republikas cenu līmenim un saskaņā ar Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja apstiprināto Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodiku. Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs veic norēķinus ar ārvalsts remonta uzņēmumu par saviem līdzekļiem un Apdrošināšanas sabiedrībai iesniedz maksājuma dokumentu oriģinālus.

6.1.6. Ja atbilstoši Apdrošināšanas polisē norādītajam Apdrošināšanas sabiedrība Apdrošināšanas atlīdzību izmaksā, ieturot pievienotās vērtības nodokli, tad Apdrošinātajam vai Transportlīdzekļa tiesīgam lietotājam pirms Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas ir pienākums apmaksāt remonta uzņēmuma rēķinu un iesniegt Apdrošināšanas sabiedrībai attiecīgā rēķina vai maksājumu apliecinošā dokumenta kopijas, un pēc Apdrošināšanas sabiedrības pirmā pieprasījuma uzrādīt to oriģinālus.

6.1.7. Pirms Apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas Apdrošinātā un Transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja pienākums ir Apdrošināšanas gadījuma rezultātā bojātās un remonta laikā nomainītās detaļas nodot Apdrošināšanas sabiedrības īpašumā, ja Apdrošināšanas sabiedrība to pieprasa.

6.2. Zaudējumu apmērs Bojāejas vai Zādzības/Laupīšanas gadījumā.

6.2.1. Transportlīdzekļa Bojāejas vai Zādzības/Laupīšanas gadījumā Apdrošināšanas sabiedrība zaudējumu summu nosaka Transportlīdzekļa Tirdzības vērtības apmērā. Ja Apdrošinājuma ņēmējs, Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs pēc Transportlīdzekļa zādzības nevar uzrādīt Apdrošināšanas sabiedrībai Transportlīdzekļa reģistrācijas apliecību, kas izdota pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, tad zaudējumu summu nosaka 50% apmērā no Transportlīdzekļa Tirdzības vērtības.

6.2.2. Pirms Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas par nozagtu/nolaupītu Transportlīdzekli Transportlīdzekļa īpašniekam ir pienākums parakstīt vienošanos ar Apdrošināšanas sabiedrību par apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtību un īpašumtiesību pāreju Apdrošināšanas sabiedrībai Transportlīdzekļa atrašanas gadījumā.

6.2.3. Pirms Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas par Transportlīdzekļa Bojāēju Transportlīdzekļa īpašniekam ir pienākums noņemt bojā gājušo Transportlīdzekli no uzskaites normatīvos aktos noteiktā kārtībā un nodot to Apdrošināšanas sabiedrības īpašumā Latvijas Republikas teritorijā, ja Apdrošināšanas sabiedrība pārņem īpašumā Transportlīdzekļa derīgās atliekas.

6.2.4. No zaudējumu summas Transportlīdzekļa Bojāejas gadījumā Apdrošināšanas sabiedrība atskaita:

[a] Transportlīdzekļa derīgo atlieku Tirdzības vērtību, ja Transportlīdzekļa īpašnieks nepiekrīt vai atsakās veikt darbības, kas saistītas ar Transportlīdzekļa nodošanu Apdrošināšanas sabiedrības īpašumā;

[b] Transportlīdzekļa Pretaizdzīšanas sistēmu vadības ierīču (tālvadības pultis, imobilaizeri u.tml.) un Atslēgu atjaunošanas izmaksas, ja Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs nevar tās iesniegt atbilstošā skaitā saskaņā ar šo noteikumu 5.6. punktu, un ja Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs par saviem līdzekļiem neatjauno Atslēgas un Pretaizdzīšanas sistēmu vadības ierīces pie Transportlīdzekļa ražotāja oficiālā pārstāvja (dīlera) atbilstoši Transportlīdzekļa ražotāja prasībām.

6.3. **Papildu aprīkojums.** Ja papildu aprīkojums nav norādīts atsevišķi Apdrošināšanas polisē vai apdrošināšanas pieteikumā, tad Papildu aprīkojuma kopējā atlīdzības summa visā Apdrošināšanas perioda laikā nevar pārsniegt **2000,- EUR**. Ja Papildu aprīkojums ir atsevišķi norādīts Apdrošināšanas polisē vai apdrošināšanas pieteikumā, tad kopējā atlīdzības summa visā Apdrošināšanas perioda laikā nevar pārsniegt **30%** no Apdrošinājuma summas. Papildu aprīkojuma vērtību tieši pirms Apdrošināšanas gadījuma iestāšanās nosaka atbilstoši Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja apstiprinātajiem Metodiskajiem norādījumiem attiecībā uz kustamas mantas, kas nav mehāniskie transportlīdzekļi, zaudējumu novērtēšanu.

6.4. **Riepas.** Lai nodrošinātu, ka Transportlīdzekļa viena ass ir aprīkota ar vienāda protektora zīmējuma riepām, Apdrošināšanas sabiedrība riepās bojājumu vai zādzības gadījumā neatkarīgi no tā, vai tie ir vienīgie bojājumi/zaudējumi, sedz arī izdevumus par otras analogiskas riepas iegādi, ja nav iespējams iegādāties bojātajai/nozagtajai riepai analogisku riepu. Nosakot Apdrošināšanas atlīdzību, ņem vērā riepu nolietojumu, ko nosaka saskaņā ar Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja apstiprināto Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodiku.

6.5. **Iebraukšana ūdenī.** Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina zaudējumus vai bojājumus, ja tos izraisa iebraukšana ūdenī un ja vienlaikus iestājušies šādi nosacījumi:

6.5.1. zaudējumi nepārsniedz 6000,- EUR par vienu Apdrošināšanas gadījumu;

6.5.2. Transportlīdzekļa pilna masa nepārsniedz 3,5 tonnas;

6.5.3. negadījuma brīdī ar Transportlīdzekli braukts uz applūduša ceļa, kura segums ir asfalts vai bruģis, un pirms iebraukšanas ūdenī acīmredzami nevarēja paredzēt, ka Transportlīdzeklim var tikt nodarīti bojājumi;

6.5.4. ir veikta tūlītēja Transportlīdzekļa fotofiksācija negadījuma vietā un fotogrāfijā ir ietverts gan Transportlīdzeklis, gan applūdušais ceļš.

6.6. General Average. Apdrošināšanas sabiedrība izsniedz garantiju un atlīdzina zaudējumus, lai atgūtu valdījumā Transportlīdzekli, iestājoties Vispārējās avārijas (General Average) gadījumam uz kuģa, uz kura atrodas Transportlīdzeklis.

6.7. Elektroauto publiskās uzlādes stacijas.

Apdrošināšanas sabiedrība ne vairāk kā 2000,- EUR apmērā visa Apdrošināšanas perioda laikā atlīdzina zaudējumus, kas radušies, veicot Transportlīdzekļa uzlādi publiskā elektroenerģijas uzlādes stacijā un nodarot bojājumus trešās personas īpašumam Transportlīdzekļa veiktās uzlādes dēļ vai uzlādes kabeļa pievienošanas vai atvienošanas dēļ.

6.8. Transportēšanas izdevumi. Ja Apdrošināšanas gadījuma rezultātā Transportlīdzeklim nodarīto bojājumu dēļ nepieciešama Transportlīdzekļa transportēšana, Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina:

6.8.1. saprātīgas un pamatotas izmaksas saistībā ar Transportlīdzekļa evakuāciju uz tuvāko iespējamo un atbilstošāko remonta uzņēmumu vai stāvvietu, kā arī izmaksas, kas saistītas ar Transportlīdzekļa novietošanu uz ceļa, tajā skaitā Transportlīdzeklī esošās kravas izkraušanas un iekraušanas izdevumus, izņemot izdevumus par tālāku kravas transportēšanu, bet ne vairāk kā **5000,- EUR** par visām iepriekšminētajām izmaksām visa apdrošināšanas perioda laikā. Apdrošinātajam vai Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam jāpiesaka evakuatora vai citas šajā punktā minētās palīdzības izmantošana, zvanot uz tīmekļvietnē www.if.lv norādīto diennakts palīdzības tālruni. Ja Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs tomēr izmantojis tādu uzņēmumu, kas nav Apdrošināšanas sabiedrības sadarbības partneris, pakalpojumus, tad Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina šo pakalpojumu izdevumus, nepārsniedzot Apdrošināšanas sabiedrības sadarbības partnera maksu par tādu pašu pakalpojumu;

6.8.2. Transportlīdzekļa nozagšanas/nolaupīšanas gadījumā izmaksas, kas saistītas ar atgūtā Transportlīdzekļa nogādāšanu Latvijas Republikā;

6.8.3. izmaksas Transportlīdzekļa vadītāja vai pasažieru pārvešanai uz brauciena sākuma vai gala mērķi, vai uz pastāvīgo uzturēšanās vietu Latvijas Republikas teritorijā, bet ne vairāk kā 50,- EUR par vienu Apdrošināšanas gadījumu.

6.9. Lēmuma par Apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu izmaksāt pieņemšanas termiņš

6.9.1. Pretēji Vispārīgajos apdrošināšanas noteikumos (I līmenis) norādītajam, Apdrošināšanas sabiedrības pienākums ir:

[a] Transportlīdzekļa bojājumu gadījumā pieņemt lēmumu par Apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu izmaksāt Apdrošināšanas atlīdzību ne vēlāk kā 5 darba dienu laikā no brīža, kad Apdrošināšanas sabiedrība ir saņēmusi visu nepieciešamo informāciju un dokumentus par Apdrošinātā riska iestāšanās apstākļiem un zaudējumu apmēru;

[b] Zādzības/Laupīšanas gadījumā pieņemt lēmumu par Apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu izmaksāt Apdrošināšanas atlīdzību ne vēlāk kā 30 dienu laikā no brīža, kad Apdrošināšanas sabiedrība ir saņēmusi visu nepieciešamo informāciju un dokumentus par Apdrošinātā riska iestāšanās apstākļiem.

6.9.2. Apdrošināšanas sabiedrība veic Apdrošināšanas atlīdzības izmaksu 7 darba dienu laikā no lēmuma par Apdrošināšanas atlīdzības izmaksu pieņemšanas dienas.

6.9.3. Transportlīdzekļa bojājumu gadījumā, ja atbilstoši šajos noteikumos noteiktajai kārtībai Apdrošinātais izvēlējis remonta uzņēmuma izmantošanu, un līzings vai kredīta gadījumā ir saņemts kreditora apstiprinājums veikt remontu, kā arī saņemti citi nepieciešamie dokumenti, un nav domstarpības par konkrētas detaļas vai mezgla remonta veidu un apmēru, tad Apdrošināšanas sabiedrība remonta izdevumu tāmes apstiprinājumu sniedz:

[a] 2 darba dienu laikā no remonta tāmes saņemšanas brīža, ja remonta izdevumi nepārsniedz 7000,- EUR;

[b] 5 darba dienu laikā no remonta tāmes saņemšanas brīža, ja remonta izdevumi pārsniedz 7000,- EUR.

6.10. Pašrisks un citi atskaitījumi.

6.10.1. Iestājoties Apdrošināšanas gadījumam, Apdrošinātā, Transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja vai Labuma guvēja pienākums Apdrošināšanas sabiedrības norādītajā veidā veikt Pašrisku apmaksu, apmaksājot Apdrošināšanas sabiedrības izrakstītu rēķinu vai veicot apmaksu remonta uzņēmumā.

6.10.2. Apdrošināšanas polisē vai apdrošināšanas noteikumos var būt norādīti vairāki Pašrisku veidi, piemēram, Pamata pašrisks, Pašrisks pilnīgas Bojāejas gadījumā, Pašrisks zādzības gadījumā, Pašrisks Stiklojuma bojājumiem. Pamata pašrisks tiek piemērots, ja vien Apdrošināšanas polisē vai apdrošināšanas noteikumos nav norādīts cits attiecīgam Apdrošināšanas gadījumam piemērojams Pašrisks.

6.10.3. Pašrisks Stiklojuma bojājumiem tiek piemērots, ja vienīgā bojātā detaļa negadījuma rezultātā ir Apdrošināšanas polisē norādītais stiklojums (priekšējais vējstikls, visi ārējie salona stikli, t.i., Transportlīdzekļa priekšējais, aizmugurējais

un sānu stikli). Ja papildus Stiklojuma bojājumiem ir radušies vēl citi Transportlīdzekļa bojājumi vai Personīgo mantu bojājumi vai zādzība, ja Personīgās mantas atbilstoši Apdrošināšanas polisē norādītajam ir apdrošinātas, tad tiek piemērots cits attiecīgs pašrīskis.

6.10.4. Ja negadījuma brīdī Transportlīdzekli vadījis Transportlīdzekļa vadītājs, kuram mehānisko transportlīdzekļu vadīšanas stāžs, neatkarīgi no kategorijas, ir mazāks nekā divi gadi, vai ja negadījums iestājies, kad Transportlīdzeklis izmantots individuālam mācību braucienam, tad Apdrošināšanas polisē norādītais attiecīgais Pašrīskis tiek piemērots divkārtšā apmērā, bet ne mazāk kā 400,- EUR, vai, ja Apdrošināšanas polisē attiecīgais Pašrīskis norādīts procentuāli, tas tiek piemērots norādītajā apmērā, bet ne mazāk kā 400,- EUR. Šī punkta noteikumi tiek piemēroti arī tad, ja saskaņā ar Apdrošināšanas polisē norādīto piemērojams Pašrīskis ir 0 EUR, izņemot, ja Stiklojuma bojājumiem jāpiemēro Pašrīskis 0 EUR.

6.10.5. Ja Apdrošināšanas gadījums ir iestājies NVS valstu teritorijā un Transportlīdzekļa pilna masa ir mazāka nekā 7,5 tonnas, tad Pašrīskis Zādzības/Laupīšanas gadījumā tiek piemērots divkārtšā apmērā, bet ne mazāk kā 20% no zaudējuma apmēra.

6.10.6. Ja Apdrošināšanas perioda laikā ir jau iestājušies divi Apdrošināšanas gadījumi, par kuriem veikta Apdrošināšanas atlīdzības izmaksa, tad trešajam un nākamajiem Apdrošināšanas gadījumiem neatkarīgi no Apdrošināšanas polisē norādītā, tiek piemērots Pamata Pašrīskis divkārtšā apmērā, bet ne mazāk kā 400,- EUR. Šī punkta noteikumi tiek piemēroti arī šo noteikumu 6.10.4. punktā noteiktajā gadījumā, kā arī tad, ja saskaņā ar Apdrošināšanas polisē norādīto piemērojams Pašrīskis, tostarp Stiklojuma bojājumu Pašrīskis, ir 0 EUR. Šī punkta noteikumi netiek piemēroti Bojāejas, Zādzības/Laupīšanas gadījumā.

6.10.7. Iestājoties visiem zemāk norādītajiem priekšnoteikumiem, attiecīgais Pašrīskis netiek ieturēts, ja:

[a] Transportlīdzekļa bojājumi radušies ceļu satiksmes negadījuma rezultātā Latvijas Republikas teritorijā un to izraisījis cits – noskaidrots transportlīdzeklis, kura nodarītos zaudējumus saskaņā ar OCTA likuma ir jāatlīdzina atbildīgajam apdrošinātājam; un

[b] Apdrošināšanas sabiedrībai ir iesniegta policijas izziņa vai atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumiem aizpildīts saskaņotais paziņojums. Ja, noskaidrojot ceļu satiksmes negadījuma apstākļus, tiek atklāts, ka saskaņā ar Ceļu satiksmes

noteikumiem Transportlīdzekļa vadītājs daļēji vai pilnā mērā ir vainojams ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā vai ka ceļu satiksmes negadījumā ir iesaistīti OCTA likuma izpratnē viena īpašnieka transportlīdzekļi, tad Apdrošināšanas sabiedrība piemēro attiecīgo Pašrīsku.

6.10.8. Apdrošināšanas sabiedrība no aprēķinātās zaudējumu summas atskaita tālāk minētos atskaitījumus šādā kārtībā:

[a] kā priekšnodokli atgūstamo pievienotās vērtības nodokļa summu, ja Apdrošinātais ir reģistrēts kā pievienotās vērtības nodokļa maksātājs un tam ir iespēja atgūt priekšnodokli, un ja tas norādīts Apdrošināšanas polisē. Ja pievienotās vērtības nodokļa maksātājs pats par saviem līdzekļiem ir veicis ar pievienotās vērtības nodokli apliktu atlīdzināmo pakalpojumu apmaksu, tad Apdrošināšanas sabiedrība atskaita no izmaksājamās Apdrošināšanas atlīdzības pievienotās vērtības nodokli;

[b] Apdrošināšanas polisē norādīto attiecīgi piemērojamo Pašrīsku;

[c] Transportlīdzekļa vai tā daļu derīgo atlieku vērtību, ja tās savā īpašumā nepārņem Apdrošināšanas sabiedrība;

[d] visu Apdrošināšanas līgumā norādīto prēmiju, ja tā vai tās daļa nav samaksāta pilnībā, pat ja samaksas termiņš līdz Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas brīdim nav iestājies, vai kāda tās daļa ir atmaksāta Apdrošinājuma ņēmējam, ja Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas brīdī Apdrošināšanas līgums ir jau izbeigts;

[e] Transportlīdzekļa Zādzības/Laupīšanas gadījumā piemērotos administratīvos sodus un ar šo sodu apmaksu saistītās komisijas, kas ir piesaistīti Transportlīdzeklim, ja Apdrošinājuma ņēmējs, Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs labprātīgi neveic to apmaksu;

[f] citus saskaņā ar apdrošināšanas noteikumiem vai normatīvajiem aktiem veicamos atskaitījumus un Apdrošināšanas atlīdzības samazinājumus, ja tādi piemērojami.

6.11. Apdrošināšanas atlīdzības samazināšana.

Apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga samazināt Apdrošināšanas atlīdzību Apdrošināšanas līguma likumā noteiktajā apmērā, tostarp, ja Apdrošinājuma ņēmējs, Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs neizpilda šo noteikumu 5.5. punktā "Pienākums paziņot Apdrošināšanas sabiedrībai" noteiktos pienākumus.

7. Pienākumi un drošības prasības

7.1. Apdrošinātā un Transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja pienākumi Apdrošināšanas līguma darbības laikā:

7.1.1. nekavējoties rakstveidā informēt Apdrošināšanas sabiedrību, ja Apdrošināšanas perioda laikā ir notikušas izmaiņas

attiecībā uz Transportlīdzekli, kā arī Apdrošināšanas polisē, Apdrošināšanas pieteikumā norādītajiem faktiem, un kā rezultātā mainās Apdrošināto risku ietekmējošie faktori, piemēram, mainās Transportlīdzekļa izmantošanas mērķis, tiek veikta Transportlīdzekļa pārbūve, jaudas vai aprīkojuma izmaiņas u.c.;

7.1.2. nekavējoties, tiklīdz tas kļuvis iespējams, paziņot Apdrošināšanas sabiedrībai par Transportlīdzekļa:

[a] Atslēgu un/vai Pretaizdzīšanas sistēmu vadības ierīču (tālvadības pultis, imobilaizers u.tml.) nozaudēšanu, zādzību vai laupīšanu;

[b] reģistrācijas apliecības nozaudēšanu, zādzību vai laupīšanu;

[c] valsts reģistrācijas numura zīmes nozaudēšanu, zādzību vai laupīšanu;

7.1.3. šo noteikumu 7.1.2. punkta a) apakšpunkta noteiktajā gadījumā nekavējoties par saviem līdzekļiem veikt papildu drošības pasākumus atbilstoši Transportlīdzekļa Atslēgas tipam, piemēram, nomainīt Transportlīdzekļa aizdedzes atslēgas, slēdzenes, Pretaizdzīšanas sistēmu vadības ierīces (tālvadības pultis, imobilaizerus u.tml.), veikt elektronisko atslēgu pārprogrammēšanu, Transportlīdzekļa vadības lietotņu atbilstoši konfigurāciju;

7.1.4. informēt Apdrošināšanas sabiedrību par Transportlīdzekļa Atslēgu, Pretaizdzīšanas sistēmu vadības ierīču (tālvadības pultis, imobilaizeri u.tml.) nomaiņu, dublikātu izgatavošanu, elektronisko atslēgu pārprogrammēšanu;

7.1.5. pēc pirmā pieprasījuma uzrādīt Transportlīdzekli Apdrošināšanas sabiedrībai apskates veikšanai;

7.1.6. pēc pirmā pieprasījuma nodot Apdrošināšanas sabiedrībai tahogrāfa, reģistrācijas diagrammas (tahogrammas) vai vadītāja kartes datus par pēdējām 48 h pirms negadījuma, ja Transportlīdzeklis saskaņā ar normatīvo aktu prasībām jāaprīko ar tahogrāfu;

7.1.7. nodrošināt, ka Transportlīdzeklis ir aprīkots ar papildu Pretaizdzīšanas sistēmām, kas norādītas Apdrošināšanas polisē vai Apdrošināšanas pieteikumā;

7.1.8. nodrošināt, ka Transportlīdzekļa Pretaizdzīšanas sistēmas ir darba kārtībā un, ja Transportlīdzeklis novietots stāvēšanai, tās ir ieslēgtas vai aktivētas;

7.1.9. Transportlīdzeklī un tā novietošanas vietā ievērot attiecīgās valsts spēkā esošo ugunsdrošības noteikumu prasības.

7.2. Apdrošinātā vai Labuma guvēja pienākums ir atmaksāt izmaksāto Apdrošināšanas atlīdzību vai tās daļu Apdrošināšanas sabiedrībai, tajā skaitā Apdrošināšanas atlīdzību vai tās daļu, kas izmaksāta remontdarbu veicējam par Transportlīdzekļa remontu, ja pēc Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas ir konstatēti fakti, kas pierāda, ka izmaksātā Apdrošināšanas atlīdzība vai kāda tās daļa ir bijusi nepamatota.pēc pirmā pieprasījuma uzrādīt Transportlīdzekli Apdrošināšanas sabiedrībai apskates veikšanai;